

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Deschiderea anului școlar 1928/29 la Academia Teol. ort. rom. din Arad.

În ziua de 1 Oct. a. c. a avut loc în sala festivă a Academiei Teologice deschiderea solemnă a anului școlar 1928—29 în prezența P. Sf. sale Părintelui Episcop Dr. Grigore Gh. Comșa. Au mai luat parte: I. P. Cuv. Sa Păr. Archimandrit Policarp Morușca, Alecu Constantinescu prof. la liceul „Moise Nicoară”, Romulus Popoviciu, primar la băile Herculane și asistent univ. Popescu etc.

La orele 9 a. m. tinerimea însoțită de D-nii profesori, au plecat la sf. biserică, unde s-a celebrat serviciul chemării Duhului Sfânt.

A pontificat rectorul Academiei Teol. P. C. Sa Părintele Dr. Teodor Botiș, ajutat de diaconul Ioan Albu Răspunsurile au fost date de cătră tinerime.

După terminarea serviciului divin reintorși în sala festivă a Academiei, P. C. Sa Păr. Rector Dr. Teodor Botiș, a adresat tinerimei o cuvântare, accentuând între altele cam următoarele:

Azi noi începem un an nou de muncă, începem din nou opera noastră sublimă de a pregăti suflete pentru o înaltă chemare. Simțim cu toții că zilele sunt grele, simțim cu toții, că viața lumii de azi nu reprezintă acel tablou al adevăratei vieți creștinești, care ar fi dorința noastră a tuturor. Simțim, că adevărata credință în Dumnezeu slăbește din zi în zi și ca urmare vedem slăbind mereu și sentimentul moral, căci credința este baza moralității. Vedem că dorul de muncă tot mai mult scade, și în asemenea împrejurări cum nu vom zice și cum nu vom simți, că datorința noastră este să muncim cu zel și tragere de inimă, acum mai mult, ca oricând? Să muncim cu speranță

fermă, că învingerea finală e a dreptății Dumnezeuști. Lumina birue întunerecul. Dacă munca noastră e grea, noi să ne punem încrederea în ajutorul lui Dumnezeu și să fim neconținut stăpâniți în suflet de credință, că darul lui Dumnezeu va lucra prin noi, și că el acolo unde e lipsa mai mare acolo sporește mai tare. Noi vom colabora cu acest dar a lui Dumnezeu, căci darul în aplicarea lui practică, fără colaborarea noastră nu are rezultatul dorit.

Programa noastră de muncă se arată clar prin cuvintele de aur ale sf. Apostol Petru, care în epistola sa a doua la cap. I. 4—7, ne grăiește astfel: Să vă faceți părtași dumnezeiești firi, fugind de stricăciunea poftelor din lume, sporiiți întru credința voastră fapta bună; iar întru fapta bună cunoștința; iar întru cunoștință înfrânarea, iar întru înfrânare răbdarea; iar întru răbdare bunacredință, iar întru buna credință, iubirea de frați, iar între iubire de frați dragostea.

Așadar noi în conformitate cu aceste cuvintele sf. scripturi ne vom sili, iubiți tineri, ca să întărim credința care va însuflețit pe voi ca să vă îndreptați pașii spre acest institut de Dumnezeu binecuvântat și vă vom pildui ca să adăugați la această credință și fapte bune, fapte cu adevărat creștinești. Îmi place să cred, că voi fieștecarele ați venit la aceasta școală călăuziți de virtutea credinței în Dumnezeu. Credința voastră aici în școală, prin rugăciune, studiu și meditație se va întări și vă va face pe voi în stare să culegeți roduri frumoase și alese de pe câmpul activității voastre în viață. Aici teologul nu numai, că se adapă cu cunoștințe ci se și crește pentru a fi un factor de elită, intelectual și moral, în societate. Aici

ne vom deprinde să ne stăpânim materia, ca să domnească spiritul în noi și vom câștiga rezultate frumoase prin înfrânare. La înfrânare vom adăuga răbdarea, noi trebuie să răbdăm, ca să putem învinge; la răbdare vom adăuga dragostea, ca prin trânsa să ne distingem; la dragoste blândeța și umilința, ca să ne putem face exemple vrednice de urmat credincioșilor noștri. Aici se propagă principiul solidarității și al înfrățirii. (Aci P. C. Sa Părintele rector cetește regulamentul intern). În continuare spune, că fiecarele este dator din aceasta ziua a se acomoda acestor legi și a le executa creștinește.

De încheiere mulțumește, P. Sf. Sale Părintelui Episcop pentru delicata atenție ce ne-a manifestat-o întotdeauna, îi mulțumește, că a binevoit a onora și acest fast cu prezența Sa. Il roagă să binevoiască al împărtăși tuturor celor de față binecuvântarea arhierescă, pentru întărirea în săvârșirea muncii ce ne așteaptă în noul an școlar. După cuvintele cuceritoare și pline de viață ale P. S. Sale Părintelui rector preia cuvântul P. Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa spunând în rezumat, cam următoarele: Dragostea cea mare și interesul deosebit ce-l port în suflet pentru instrucțiunea și educațiunea ce se dă viitorilor slujitori ai altarelor, m-a îndemnat să vin azi aici pentru a împărtăși binecuvântare arhierescă acelor, cari cu ziua de azi încep un nou an școlar, un nou an de muncă. Am venit ca să cer dimpreună cu voi binecuvântarea cerului asupra lucrărilor voastre. Din zi în zi vedem, cum lumea se înfățișează în trăsături mult prea triste și atunci e incontestabil că datoria noastră este să chemăm lumea să se odihnească în brațele deschise și primitoare ale blândului Isus. Dacă Mântuitorul nostru Isus Hristos zice: jugul meu este ușor, apoi noi trebuie să fim cei dintâi ca să-l purtăm cu plăcere și bucurie și apoi să îndemnăm și lumea ca să-l caute. Și voi iubii tineri veți putea purta acest jug dacă veți avea în suflet adevărata dragoste pe care a arătat-o și de care a vorbit Isus. Fără de aceasta dragoste zadarnic este tezaurul cu care credeți că va-ți îmbogățiți în anii de școală. Cine crede că va putea lucra pentru mântuirea sufletelor, dacă inima îi va fi goală de dragostea față de Dumnezeu și față de aproapele său? A mântui suflete de otrava ucigătoare a păcatelor este o slujbă grea și sublimă. Sf. Ioan Gură de Aur zice, că această slujbă a preotului e mai sublimă decât slujba îngerilor și a arhanghelilor căci nu cătră aceștea a zis Hristos „Ori câte veți lega pe pământ legate

vor fi și în ceriu etc.,... ci cătră apostoli și și prin ei cătră urmașii lor legiuți, episcopii și preoții veacurilor. Voi iubii tineri ați venit aici, ca să vă pregătiți pentru aceasta sublimă misiune de a fi păstori de suflete, de aceia eu vă îndemn cu căldură să vă câștigați duhul dragostei lui Hristos, acest duh să călăuzească pașii voștri și să covârșescă întreaga voastră viață. Ați venit aici, ca să vă câștigați convingerea, că numai prin biserică se poate ajunge la o disciplină bine întemeiată și în proporție cu așteptările puse în fața vaastră Rog pe bunul Dumnezeu, ca să deschidă larg inimile voastre pentru a primi învățături cât de multe și cât de folositoare pentru rolul ce vă așteaptă în viață. Bunul Dumnezeu să vă ajute.

După cuvintele P. Sf. Sale cari au mers direct la inima omului înviorându-o și imputernicindu-o spre hotărâri de înaltă valoare morală și creștină a urmat prelegerea de deschidere a cursurilor de psihologie ținută de dl. Prof. Dr. Vintilă Popescu (Prelegerea aceasta se va publica în întregime) La sfârșitul prelegerii P. Sf. Sa îi mulțumește și scoate prin câteva cuvinte în relief inportanța studiului psihologiei pentru activitatea păstorului de suflete, îndeosebi la spovedanie.

Ovaționat P. Sf. Sa încheie festivalul împărtășind întregi asistente binecuvântarea arhierescă.

Vizită canonică

la Cutina, Lăpusnic, Dobrești, Ohaba lungă, Cladova, Ierșnic, Remetea Iuncă, Leucussești, Mănăștur, Pădurani, Rachita și Re-caș din protopopiatul Balințului.

(continuare)

În dimineața zilei de 15 Septembrie a. c. după orele 8 plecăm cu trei trăsuri la Ierșnic, căci aici cu automobilele nu mai putem străbate.

În capul șatului este ridicată o poartă triumfală decorată cu flori și verdeață. Aici ne așteaptă mai mulți credincioși cu elevii de școală toți îmbrăcați sărbătorește în frunte cu notarul, învățătorul și primarul.

Deși era zi de lucru, totuș în biserică s'a adunat mult popor.

S'a început serviciul religios oficiat de Pr. Sf. Sa asistat de mai mulți preoți.

Din raportul părintelui Ioan Căpitan paroh în Cladova, care administrează și parohia Ierșnic, am remarcat, că șatul Ierșnic, în timpurile vechi era proprietatea alor doi mari proprietari, iar locuitorii erau iobagi. În Ierșnic avem 574 ortodocși, 14 sectari.

Sunt 130 case cu 90 perechi cununate, 13 perechi numai cu contract civil iar 23 nelegiuți.

Pr. Sf. Sa ține o cuvântare foarte frumoasă arătând sublimitatea și statornicia învățăturilor dumnezeiești și puterea darului dumnezeiesc, care se varsă asupra credincioșilor prin sfintele taine. Cuvintele Pr. Sf. Sale sunt ascultate cu atențiune încordată. Se citește rugăciunea de deslegare și se împărți între credincioși broșuri din „Biblioteca creștinului ortodox“.

Aducându-i-se Pr. Sf. Sale la cunoștință că în sf. biserică au fost de față și câți-va sectari, a chemat la sine în curtea sf. biserici pe Simlon Ioiescu și Antița Florea și în fața poporului a început discuțiunea cu ei asupra învățăturilor rătăcite ale sectarilor. Poporul ascultă cu o deosebită curiositate și satisfacție. Sub puternicile dovezi citate din Sf. Scriptură de Pr. Sf. Sa, sectarii au rămas complet dezarmați și rușinați. Cei doi rătăciți înșiși au declarat, că au grăbit la Sf. biserică să audă predica Pr. Sf. Sale pe care au ascultat-o cu multă plăcere.

Că cești doi rătăciți și soții lor vor reveni sau nu la biserică mamă, — nu putem ști. Una știm și suntem convinși că dovezile Pr. Sf. Sale au făcut asupra credincioșilor noștri o adâncă impresiune. A fost o adevărată școală de îmbărbătare pentru credincioșii noștri ca să țină cu tărie la credința strămoșească ferindu-se de învățăturile sectarilor, cari servesc interese streine împotriva neamului.

Pe la orele 11 trecem la *Remetea luncă*. În hotarul comunei ne-a leșit întru întimplinare un convoi de călăreți.

În mijlocul satului Pr. Sf. Sa este întâmpinat de mai mulți credincioși în frunte cu notarul Ioan Zgârc.

Mulțimea poporului așteaptă înaintea sf. biserici.

În ușa sf. biserici Pr. Sf. Sa este întâmpinat de părintele M. Jurma.

S'a făcut un serviciu religios oficiat de Pr. Sf. Sa asistat de mai mulți preoți.

Din raportul părintelui M. Jurma remarcăm că în *Remetea luncă* avem 638 suflete ortodoxe române, cu 31 perechi nelegiuite. Poporul e sîrguincios și pacinic.

Pr. Sf. Sa începe prin a mulțumi pentru frumoasa primire ce i-s'a făcut și rostește o cuvântare foarte instructivă despre menirea omului combătând obiceiul respectiv sistemul păcătos de a avea numai 1—2 copii.

Cuvântarea a ținut-o Pr. Sf. Sa înaintea sf. biserici deoarece biserica s'a dovedit a fi neîncăpătoare pentru mulțimea credincioșilor.

Dela *Remetea luncă* trecem la *Leucusșesti*. La hotarul satului, iese înaintea noastră un mare convoi de călăreți în frunte cu învățătorul V. Sârbu. La intrarea în comună Pr. Sf. Sa este întâmpinat de un mare număr de credincioși în frunte cu notarul Szedmic și cu primarul.

Înaintea sf. biserici fiica părintelui administrator protopopesc, Minerva Trifu, elevă de liceu, cu fiica

părintelui Lascu din Jupani, Marioara Lascu elevă de liceu prin câte-va cuvinte bineșimțite ofere Pr. Sf. Sale câte un frumos buchet de flori.

Descindem, conform programului, la părintele administrator protopopesc Ioan Trifu unde luăm și masa fiind timpul foarte înaintat.

După masă a sosit d-l prefect Budințan cu d-l subprefect Dr. Ciupe din Lugoj, preoțimea și învățătorii din împrejurimi, d-l Dr. Haneș fost inspector, d-l inginer Ghelsinger șeful ocolului silvic Pădurașu, și inginerul Mezinca.

La orele 5 Pr. Sf. Sa e condus la sf. biserică cu procesiune impozantă fiind de față o mare mulțime de credincioși.

Pr. Sf. Sa asistat de mai mulți preoți — oficiază vecernia fiind sf. biserică tixită de popor.

După citirea rugăciunii de deslegare părintele administrator raportează pe scurt despre situația parohiei arătând, că în *Leucusșesti* avem 750 suflete ortodoxe române, 161 perechi cununate și 11 perechi necununate. Cercetarea sf. biserici lasă de dorit. Nașterile an de an se imputinează. Sunt două coruri: Corul școlarilor și Corul bisericesc. Poporul e în mare parte sărac. În timpul din urmă multe lucruri sau îndreptat în *Leucusșesti* sub înțeleapta pastorire a părintelui Ioan Trifu.

Pr. Sf. Sa ține o înălțătoare predică despre rugăciune și puterea rugăciunii.

Se împart mai multe broșuri din „Biblioteca Creștinului Ortodox“.

La ieșire din sf. biserică, poporul sărută mâinile și hainele Pr. Sf. Sale.

Cina am luat-o la părintele I. Trifu. Aici am fost găzduiți și peste noapte fiind foarte bine primiți.

Leucusșestiul este a opta comună la care ne însoțește cu o răă abnegațiune distinsul deputat sinodal d-l Dr. Mircu căruia i-se cuvine toată lauda.

În dimineața zilei de 16 Septembrie a. c. — zi de Duminecă — cam pe la orele 9 jum. sosim la *Mănăștur*.

La intrarea în satul vecin unguresc, Pr. Sf. Sa este întâmpinat de episcopul Molnár Lajos care în câte-va cuvinte bine simțite binevențează pe Pr. Sf. Sa urându-i sănătate și bună sporire în Arhipastorie. În *Mănăștur* trecem pe sub trei porți triumfale. Stradele împodobite cu verdeață, casele și ferestrele cu drapel și flori. La biserică este întâmpinat de preotul local Gheorghe Iancovici. Intrăm în sf. biserică care este aproape goală, puțini băieți de școală, puține femei bătrâne. Se continue serviciul sf. Liturghii.

Din raportul părintelui Gh. Iancovici ce constată că în *Mănăștur* avem 552 suflete ortodoxe române, 5 sectari și 9 concubini. Poporul e foarte sârguincios și jertfește bucuros pentru biserică și școală; dar e alcoolist în măsură destul de mare.

Pr. Sf. Sa ține o emoționată cuvântare despre

judcata din urmă arătând îndatorirea credincioșilor de a trăi o viață creștinească curată.

Se împart broșuri.

De aici trecem la *Pădurani*, unde se face o excursiune în pădurea frumoasă cu trenul industrial.

Poporul așteaptă pe P. Sf. Sa cu un car cu 4 boi — frumos împodobit. Primarul Nicolae Lera bineventează pe P. Sf. Sa în numele poporului urându-i bun sosît. Doi bărbați pun lângă car un scaun lung acoperit cu covor. Pe acest scaun, urcă P. Sf. Sa în car împreună cu cons. Mihailu Păcățianu. Se pornește cortegiul spre sf. biserică încunjurat de un convoi de călăreți și de un mare număr de credincioși. A fost un cortegiu adevărat pitoresc.

În ușa sf. biserici, P. Sf. Sa este întâmpinat de preotul local Ioan Balint.

Serviciul religios este oficiat de P. Sf. Sa, asistat de mai mulți preoți.

Se citește rugăciunea de deslegare.

După raportul părintelui Ioan Balint P. Sf. Sa ține o frumoasă și luminată predică despre credință care a fost ascultată cu o tăcere mormântală. Se împart mai multe broșuri, ca și în celelalte comune vizitate spre marea bucurie a poporului.

La ieșire din sf. biserică așteaptă carul cu 4 boi. P. Sf. Sa împreună cu cons. ref. M. Păcățian urcă din nou în car și așa sunt conduși până la trenul industrial dela marginea satului însoțiți de aproape tot satul între cântări bisericești. A fost o adevărată procesiune religioasă și pitorească.

Trenul a plecat; iar poporul în frunte cu preotul nu s'a mișcat din loc urmărindu-ne cu privirile până am eșit din raza de vedere a lor.

A fost frumos!

La orele 2 după masă am întors la Mănăstur la părintele Gh. Iancovici, unde am luat masa.

La orele 3 am plecat la *Răchita* N-i-a sosit întru întâmpinare vre-o 25 călăreți și 4 bicicliști. La intrare în comună Pr. Sf. Sa este întâmpinat de notarul Zgârc și primarul iar la pod a așteptat o mare mulțime de popor și corul bisericesc în frunte cu preotul Ioan Medelean, care intrucât în ornate, cu sf. cruce și sf. Evanghelie într'o însuflețită cuvântare urează Pr. Sf. Sale bun sosît. Pr. Sf. Sa vădit mișcat de însuflețirea poporului — mulțumește pentru manifestația de dragoste și binecuvintează poporul. De aci mergem până la sf. biserică pe jos între cântările corului. A fost o procesiune impozantă școlari și școlărițele înșiruiți doi cu doi, mergeau înainte sub conducerea învățătorului.

Se oficiază serviciul religios și se citește rugăciunea de deslegare. Preotul își face raportul despre situația parohiei iar Pr. Sf. Sa ține o instructivă cuvântare despre moarte, ca urmare a păcatului. Ultimele cuvinte de „Să trăiască!”

La ieșire din sf. biserică am fost fotografiați pe

un car cu 4 boi.

Pr. Sf. Sa distinge cu înalta sa vizită pe preotul Ioan Medelean și pe doamna Jucu, mama dlui Advocat Jucu.

Dela *Rachita* plecăm între uralele poporului.

Trecem prin Lugoș. Aici ne despărțim de d-l Dr. Mircu deputat sinodal care ne-a însoțit în 11 comune. Trebuie să-i mulțumim și din acest loc pentru dragostea manifestată față de biserică și de popor.

La *Recaș* sosim abia la orele 8 seara din cauza că automobilul a căpătat un defect deci cu o întârziere de 1½ ore.

Cu toate acestea poporul și intelectuali împreună cu autoritățile au așteptat cu răbdare înaintea sf. biserici.

Pr. Sf. Sa este întâmpinat de adm. protopopesc Iosif Goanța și de priminspectorele Ernest Weis iar la ușa sf. Biserici de preotul local Iuliu Țioldan.

Serviciul religios s'a oficiat de Pr. Sf. Sa asistat de mai mulți preoți, cu un fast impunător.

În asistență remarcăm pe d-l Ioan Oprea fostul prefect al județului Timiș-Torontal, pe d-l Dr. Lucianu Gheorghieviciu primarul orașului Timișoara și pe alți intelectuali și autorități. Au fost de față mulți credincioși de confesiunea catolică.

Din raportul preotului Iuliu Țioldan remarcăm că parohia *Recaș* s'a înființat în anul 1923 iar biserica s'a zidit cu ajutorul primit dela județ și de la stat și mai vărtos în urma străduințelor depuse de primpretorele plasei dl Ernest Veis.

În *Recaș* sunt cam la 7000 locuitori dintre cari 480 suflete ortodoxe române în mare parte săraci. Pătura intelectuală o formează puțini oficianți pe cari îi avem vre-o 10 familii. Poporul cercetează biserica destul de regulat chiar și dintre cei de altă confesiune.

În parohia *Recaș* mai sunt multe de făcut. Nădăjduim că sub conducerea părintelui Iuliu Țioldan sprijinit și de intelectuali și autoritățile locale parohia se va consolida deplin și va prospera.

În *Recaș* este pretură, Judecătorie de ocol, Percepție, Regiune agricolă etc.

Urmează frumoasa cuvântare a Pr. Sf. Sale despre superioritatea și statornicia învățăturilor dumnezeiești cari singure pot conduce pe om la mântuire. Această magistrală cunoaștere a fost ascultată cu deosebită atențiune și apreciată de o întregă asistență asupra căreia a făcut o impresiune foarte plăcută.

Cina am luato la părintele Julius Țioldan.

Peste noapte Pr. Sf. Sa a fost găzduit la par. Țioldan iar cons. refr. M. Păcățian și diaconul I. Raica la d-l avocat Dr. Pavel Boldunean.

Cu aceasta s'a încheiat vizitarea celor 12 comune

În 17 Septembrie a. c. la orele 11 Pr. Sf. Sa cu suita sa ajunge la reședință obosit de lungul drum de multele servicii religioase și de cuvântările ținute dar deplin mângăiat că pretutindenea a fost primit cu deosebită căldură dragoste și însuflețire și ca și prin aceste vizite a contribuit în mod efectiv la consolidarea sufletească a poporului român și la întărirea credincioșilor în legea străbună.

Mulți ani înainte!

Căutați raze de lumină, spre a pătrunde în întunerecul nostru economic!

(Urmare și sfârșit)

Odată știută fiind suma, ce trebuie să existe ca numerar, urmează trebuința de a ne îngriji de acoperirea acestui numerar de valoare fictivă, prin lucruri de valoare reală; prin lucruri a căror valoare reală, să fie statornică și folositoare: să garanteze cel mai solid credit pentru numerar. Exaloanele de până acum erau formate din metal nobil: aur și argiut. Dacă în trecut aceste metale au fost considerate ca bune, să admitem, că pentru viitor nu vor mai fi corespunzătoare din motivul că și valoarea lor este mai mult fictivă, decât reală, pentru că nu au însușirea de a fi folositoare, ba chiar din contră, valoarea lor trece în minus — din punct de vedere economic, — dacă calculăm risipa de muncă și de timp, dacă evaluăm distrugerea și consumarea bunurilor folosite în exploatarea lor, spre a le procura numai ca să țină umbră numerarului. Aceasta afirmațiune se dovedește în parte și prin faptul că azi, când față de trecut, toate lucrurile folositoare s'au scumpit de 100.-200.-ori, prețul aurului s'a urcat abia de 40 de ori convențional și mai mult din rușine față de noi înșine, cari ne ferim să recunoaștem, că stăm în fața aurului sub acelaș raport, ca indigenii din America în fața hârburilor de oglindă, pe timpul lui Columbus.

Din cele de mai sus, dacă admitem, că prin cunoașterea celor arătate, putem vedea caracterul boalei ce o numim, criză nu ne mai vine să plângem în desnađejde ci considerându-o ca ceva trecător, cu regretul suferințelor îndelungate, ne vine să trecem repede peste trecut și prezent căutând binele în viitor. Binele sperat din viitor ne cere: mai multă iubire de Neam și mai puțin egoism. Prezentul ne arată, că ar trebui să simțescă toată suflarea Românească timpul suprem, de a trece peste toate egoismele de partid și de iubire de sine, pentru interesul obștesc, de a înălțura plaga Țării. Desbrăcați de întunerecul egoismului, să ne întrebăm, că se mai poate tolera, ca autoritatea conducătorilor noștri, să fie mereu luată în bătaie de joc, prin toate gazetele, spre bucuria sau hohotul străinilor și veneticilor? Se mai poate suferi, ca nechemății răuvoitori ai Neamului să deplângă în ironie, soarta cetățenilor noștri nemulțumiți și de fapt descurajați, suferind de insuficiență materială, într-o Țară atât de bogată? Are numerarul nostru acoperire sau ba? Din numerarul ce există, cu câte procente împrumută B. celorlalte bănci banii, ce se dau particularilor cu o dobândă de 30,—40%? Cu ce drept sunt scutiți mulți — milionarii, dela datorința de a plăti impozit, după bogățiile lor trântore? De ce nu se plătesc funcționarilor salare, să poată trăi cinstit

și bine cu familiile lor și să nu fie avizați la bacșișe? Ce se face îndreptățiții reformei agrare, cu cele câteva jug. de pământ, fără trăgători, fără unelte și fără un ban în buzunar?

Ce sume să mai făurească industriași și comercianții, pe spinarea consumătorilor, sub povara usurei de 30,—40%?

Numerarul nostru de azi, acest mijloc de schimb nu mai este factor productiv, ci e un adevărat asasin, al vieții noastre economice.

Economia noastră națională de azi, poate mai bine ar înflori prin cel mai primitiv „schimb pe cale naturală a obiectelor“ fără ajutorul banilor, decât prin acești bani ai uzurei.

Deslegarea crizei se așteaptă de mulți, dela ajutorul vreunui împrumut extern, este condiționat de creditul extern, ce precum au arătat mai sus, noi nu-i avem. Ar fi și o desamăgitoare încercare, să importăm, în întunericul nostru economic. Putem afirma chiar că nu e recomandabil absolut de loc, ca Noi să importăm capital străin, având singuri prea mult de exportat. Datoria ne îndeamnă mai în grabă, să importăm muncă care să formeze capitaluri economice din bogățiile Noastre naturale precum și din munca productivă însăș.

Datoria ne îndeamnă de a ne împăca cu noi înșine. Existența noastră economică și cea morală, nu se poate asigura prin așteptarea ajutoarelor miraculoase, ce ar putea veni din altă parte. Ne aflăm născuți și ne vedem viețuind, pe un loc de pământ, cu dreptul primit dela Creator, ca să-l stăpânim, cum toți oamenii au dreptul să stăpânească pământul, în locurile locuite de ei; fiecare după obiceiurile și legile lor interne.

Viața economică la noi, nici nu se poate închipui, fără existența agriculturii pentru că în jurul acestui ram economic se formează celelalte resorturi economice, spre al servi și spre a se nutri din el. Fiindcă principalul nostru isvor de traiu, este agricultura și prin urmare al acestui ram economic trebuie să-i ajute numerarul: umbra acestui resort economic trebuie să o reprezinte în primul rând: iusă până când agricultura produce un maximum de 10% venit, nici numerarul nu ar fi iertat, să producă mai mult, ba nici chiar atât.

Numerarul, ar trebui să aibă și el un credit propriu, o valută stabilă nu numai externă ci mai mult internă, nu impusă de silă, nu expusă la manevra intereselor externe: ci garantată real prin forma creditului de acoperire.

La noi cel mai solid credit, este creditul hipotecar.

Ce avem noi, mai statornic în valoare și mai folositor necesităților omenești, ca lucruri ce produc mereu și procură și alte lucruri tot folositoare fără să fie știrbită statornicia valorii lor; sunt averile noastre imobile: suprafețele moșiilor și supraedificatele

imobile. Aceste lucruri de valoare reală, pot să garanteze mai bine, decât orice alte lucruri valuta numerarului ce ni-l trebuie. Suma totală ce corespunde la prețul de azi al acestor averi imobiliare, aflătoare în posesiunea particularilor cetățeni, face de multe ori, mai mult decât suma numerarului, ce ne-ar trebui deci „Banca de emisiune“ ar avea un etalon împătrit, sau încincit, al hârtiilor emise. Primăriile și percepțiile sunt organe corespunzătoare de a da toate deslușirile necesare. Dacă „etalonul hipotecar“ s'ar forma din averile particularilor, atunci și Banca de emisiune, ar putea fi particulară, sau de Stat, iară dacă garantarea s'ar face prin hipoteca averilor mobile ale Statului, cari imobiliare valorează și ele cu mult mai mult, decât suma numerarului necesar, atunci Banca de emisiune ar fi exclusiv a Statului.

Dobânda împrumuturilor, calculată cu 50% în 20 ani ar forma un etalon propriu al Băncii de emisiune deslegând de sub hipotecă imobilele.

Această propunere dacă ar fi acceptată în principiu atunci executarea ei în fapt nu numai că ar înlătura clima crizei, ci în general ar produce și o lumină sănătoasă asupra economiei noastre naționale ce se află în bezna întunericului fapt datorit în cea mai mare parte numerarului de azi.

Gheorghe Francescu
preot.

Castelul Peleş.

Sinaia, 6 August 1928,

Castelul „Peleş“ așa cum ni-se prezintă azi, nu este cel inaugurat la 7 Oct. 1883 care era mai mult în stilul unui castel elvețian.

Regele Carol, care era, nu numai de fapt, ci și în suflet un mare senior, a dorit să facă din reședința Sa de vară o operă desăvârșită și neperitoare. Această Operă neprețuită, care îmbogățește patrimoniul artistic al României și împodobește minunat, frumoasa stațiune de altitudine Sinaia, a luat ființă datorită spiritului inventiv, activ și doritor de perfecție ideală a Regelui Carol și grație colaboratorului Său neobosit și priceput arhitectul Carol Liman autorul actualului Castel Peleş, care dela 1896—1914 anul morții marelui dispărut, timp de 18 ani s'a tot refăcut, mărit, împodobit și mobilat până să ajungă la fizionomia de azi

Castelul Peleş este un muzeu unic în felul său în lume, care onorează Țara noastră iar colecția sa de tablouri celebre și arme adunate cu atâta zel zi de zi și aranjate fiecare sub privirea pătrunzătoare a Stăpânului, care a lucrat la biroul său până în ajunul zilei de 27 Sept 1914 în care dis de dimineață la orele 5½, a închis ochii — cum indică calendarul de pe biroul său, a cărui foale a rămas neruptă până azi —

ne dovedește o viață devotată spre a înălța Țara al cărei stăpânitor era.

Castelul trebuie vizitat și cunoscut de întreaga românie așa cum doreă însuși Regele din care cauză, parcul Castelului ce se întinde la 20 Hectare, este străbătut de șosele, poteci și potecute îngăduite publicului pe jos sau cu trăsura, nefiind nicăieri îngrădit, pentru apropierea sufletească a poporului de inima stăpânitorului iar azi toți cei din provinciile alipite să vie să vază: *Cine a fost înțeleptul nostru Regel!*

Aci își găsia bucuria, mândria și odihna lui! — aci îngrămădea an de an comori neprețuite: Picturi de maeștri vechi, mobile bătrâne, vase prețioase, covoare răsăritene și armele de felul cel mai rar. O viață și-o cheltuiuse ca să strângă toate aceste neprețuite lucruri, căci era o persoană care trăia pentru alții, cheltuind numai puțin pentru el însuși. Regina lui bătrână îl tot îndemna să clădească necontentit, căci este un eres: „că acela care-și isprăvește casa moare în anul când a terminat-o definitiv!“

Peleşul e la 970^m altitudine d'asupra Mării Negre pe o suprafață clădită de 3.220^m p. având 25°34, 40 long. estică de Greenwich și 45°, 21, 30 lat. boreală, — e un singur corp de casă de formă neregulată cu terase splendide în stilul renașterii italiene și înconjurat de un imens parc.

Subsolul și parterul sunt de piatră iar etajele de lemn și cărămidă, acoperișul are streșini întortochiate, turele, pavilioane cu siluete și săgeți de fier aurit și o impunătoare turlă principală, masivă de 66 m. înaltă în vârful cărei fâlfăe, svelt și falnic independentul tricolor românesc!

În subsoluri sunt: pivnițe, bucătării, oficiu sufrageria personalului etc. la parter conduce o scară adjuțanților etc. etc.

Din o curte interioară: curtea de onoare în care la ceremonii circulă trăsurile cu Suveranii și invitați se deschidea intrarea de onoare cu o ușă admirabilă datată anno 1881 cu canaturile de lemn și pervazul de marmură artistic sculptată. P'aci a intrat la inaugurarea din 7 Oct. 1883.

Cele 2 aripi ale curții de onoare sunt legate prin „Sala Maură“ cu o galerie interesantă medievală ce te transportă cu 3—400 ani în urmă cu ferestre cu ritale caracteristice, reprezentând tipuri de vânatoare iar vânatul împăiat — între care un lup enorm, mistreți cocoși de munte, vulturi etc. în mare parte doborât de însuși mâna Regească.

În mijlocul curții de onoare era o fântână regească de bronz și cu 2 câini de bronz. Daci se întind Sala de înciere și Vestibulul de onoare, sub camera turcească, Sala coloanelor, Sala de mâncare, Sala Florentină, Camera roșie din apartamentul prinților de coroană, Sale de joc, Biliardul, Vechea sală de muzică, Camera pentru micul dejun, Sala de consiliu unde s'a ținut ultimul consiliul de coroană înainte de intrarea

în războiu în 1914 terminat la 1914 lângă Biblioteca, Biroul și Anticamera Suveranului iatacul și camerele de toaletă, Tezaurul, Biroul Reginei, Mica și Marea Sală de muzică cu cele 9 muze, Sala armelor de războiu, sala armelor de vânatoare, Teatrul etc. etc.

În vestibul în fund e un imens gobleu, o placă de bronz cuprinde *faimoasele versuri alui Vasile Alexandri* compuse la inaugurare:

„Eu Carol și al meu Popor,
Zidit-am într'un gând și dor
În timp de lupte al meu regat
În timp de pace al meu palat“.

Azi în locul curtei de onoare e un Holl de onoare cu tavan de sticlă. pereții sunt îmbrăcați în lemn de nuc sculptat și încrustat iar pervazurile și tocurile ușilor sunt de marmură sculptată de diverse culori aci sunt peste 2 mil de figuri lucrute de 140 de artiști-sculptori, zi și noapte, timp de 6 luni, cu reliefuli în *albastru cu scene biblice*. (ceace denotă *evlavia Regelui Carol*), și 14 tablouri de mozaic în lemn reprezentând vechile castele ale Hohenzollernilor.

Goblenurile imense sunt d'o rară frumusețe și valoare.

Pe mese sunt albume cu vederi din campanii din 1913 iar pe jos covoarele tunse acopăr, întreaga-i pardoseală de marmură. Acest Hol regesc a costat pe Suveran peste 1½ milion lei aur.

D'aci 4 coridoare conduc în diverse apartamente:

1. *Primul coridor duce în Sala Florentină* cu pânze celebre spre bibliotecă și apartamentele regelui și sala de mâncare, Are pe Rubens, Rembrandt *Hamman implorându-și grație* pentru care l-s'a oferit Regelui 1 mil. lei aur. Pussin etc. și portrete mari ale strămoșilor Regelui. Aci e ascensorul și butonul roșu de incendiu — isbești puternic cu pumnul și sirena alarmează instantaneu corpul de gardă.

2. *Alt coridor duce în sala de mâncare*, are tablouri și busturi de marmură albă: Seneca, Decebal, Cicerone și August, mobilier cu catifele de Genua și oglinzi Venețiene etc. 2 Vase uriașe de flori de cristal miraculos tăiat în Boemia dăruite de țarul Rusiei cu ocazia vizitei dela Constanța și nenumărate portrete ale strămoșilor Regelui.

3. *Coridorul Teatrului și săleii de arme* e medieval în stil germanic. Cuprinde diverse tablouri și copii după celebrul A. Durez.

Al 4. coridor are 2 busturi splendide de piatră: Cezar și Decebal și multe vechi și interesante mobile etc.

Teatrul e mic și simplu cu loja regală în tranșafiriu, jos orchestra etc. o descriere prea amănunțită nu se poate reda aci a se citi înșă Castelul Peleş de M. Haret.

Din Teatru treci în *sala de arme* compusă din *sala armelor de vânatoare, sala armelor de războiu cu schija de obuz dela Calafat 1877 și poarta cetății Vi-*

dinului lovită în 1877 de tunurile din Calafat și rdată la 6 Mai de principele Carol și *Tezaurul Coroanei României*: aci sunt cele mai multe decorații ale Regelui Carol I, medalii și plachete, săbiile lui de onoare, cele dăruite de suverani streini, *a lui Osman Pașa* etc. Turcii au vrut să ia cele 2 steaguri turcești și sabiz, dar, erau duse în Moldova în timpul răz. mondial.

Anticamera biroului regesc e construită pentru liniștea necesară în birou are o bibliotecă de stejar cu cărți rare și bogat legate cum nici împărații nu-și mai pot lega azi. Ex. o lucrare de 5 vol. mari pe hârtie scumpă asupra lui A. Durer cu planșe. D'aci dăm în *Biroul Regelui* cu pereți în nuc sculptat pe ½ îmbrăcați iar sus cu piele reliefată.

Biroul poartă pecetea severă a Suveranului, care ca omul datoriei luase în serios „*meșteșugul de Rege*“ pe care cu măestrie l-a îndeplinit în tot cursul lungel și fericitei Sale Domnii.

Numeroase tablouri celebre îi împodobesc pereții așa de bogați transformând castelul într'un palat fermecat din povești, cu firea lui artistică. Biroul său e o cameră istorică de lucru. Are un covor tuns comandat expres pentru această odae, care acoperă întreaga cameră; un dulap, bibliotecă de nuc sculptat; un birou cu calendarul rămas cu foaia neruptă din ziua morței lui, 26—10 Sept. 1914 și ceasornicul oprit din tictacul obișnuit tot atunci; mese, mescioare, pupitre, dulăpiore, fotolii vechi cu catifele de Genua, statuia Reginei Elisabeta de Späthe, o fotogr. a tatălui Regelui Ferdinand, o veche casetă de ivoirium care fac sgomot când se descue, tablouri, fotogr. etc. Un album al Doamnelor din elita socială Românească pe pergament cu iscăliturile lor ni-au atras atenția, donat Regelui la 1913 cu ocazia luării cadrilaterului. Tablouri multe între altele: Principesa Elisabeta ducându-și fetița în cărcă de C. P. Healy.

Păstrarea tuturor obiectelor cu deosebire din aceasta cameră umple sufletul vizitatorului de cea mai adâncă venerație pentru memoria Aceluia care a fost Regele Carol I. al României.

Sala de Consiliu are o sobă de teracotă verde al cărei original e la muzeul din Zürich, scaunele din jurul mesei lungi sunt de piele scumpă, ușile de nuc sculptate cu clante și cu încuetoari enorme medievale.

Dacă dăm în vechea Sală de Muzică celebră prin concertele ei cu diverse instrumente muzicale, caete diverse cu partituri de maeștri vechi și moderni, sonate clasice, imnuri religioase, cântece populare și poemele Reginei. Opt picturi după poveștile Reginei represintă pereții iar ferestrele sunt cele mai încântătoare din tot castelul sunt intitulate: Ana Doamna, Înșirăte Mărgărite și Clocărlie. Daci intri în

Sala Italland-Florentină o cameră magnific împodobită în stil Florentin. Rămâi uluit și te visezi în Firenze, nu ști ce să admiri căci totul este aci, în cea

mai desăvârșită artă. Ușile sunt lucrate în Firenze după modelul ușilor Baptisteriului iar pervazurile și tocurele ca la muzeul Oficii în marmură colorată. Două dulapuri cu incrustații, copii după originalele aflate în castelul Boroneo din insula Bella (Iacul Majore). Trei mese mari și 4 mici de marmură încrustată după faimoasele mese din muzeul Officiu Firenze și tablouri celebre: *Murilo Concepția fecloarei* din care există numai 3 variante (dintre cari una la Luvru).

Sala coloanelor numită fiindcă tavanul ei se sprijină pe numeroase coloane de marmură dif. obiecte între care o casetă veche ferecată plină cu jucării dăruită de familia Regelui, ficei lor, Tablouri etc.

Sala de mâncare în care ochiul nu mai știe ce privi: Frize în stofe scumpe mobilier de piele de Cordova, vițiali magnifice cu scene din viața seniorală etc. cu serviciu de masă de gală, d'o valoare și-o frumusețe de nedescris, Sticlărie, porțelanurile și argintărie, cuprinde câte 3 rânduri pentru toate zilele, de gală și de mare gală din sute de bucăți fiecare rând Sticlărie Lobmaier de ex. de mare gală în cristal miraculos tăiată de o bogăție ce nu se poate concepe!

Salonul turcesc, Sala maură cu o fântână monumentală f. atractivă cu 6 guri pare că ești în Grenada! Aci a stat Regele Carol I espus pe catafalc poporului care l-a plâns, până în momentul când a eșit din Castel și a părăsit Sinaia pentru veșnicie!

Sala de billard, Sala de joc unde stă de lucra printre invitați Carmen Sylva pe când Regele Carol juca alături biliard...

Etajul I. al castelului cuprinde 4 apartamente:

1. Apartamentul particular al Suveranilor compus din 12 odăi între care *Sala de marmură* era odăea favorită Reginei în care stă mai mult, cu o priveliște sublimă și *sala cea mare de muzică* cu pânze celebre, un pian Blüthner din Lipsca și o splendidă harphă aurită, o orgă electrică, 2 tronuri vechi, o masă cutablia de marmură, donată Reginei de Ministerul Domeniilor care repr. România veche cu cele 32 județe, fiecare cu marmura de altă culoare, din țara noastră; un grup de bronz reprezentând pe Regele Carol la Calafat 1877 „*Aceasta-i muzica ce-mi place*“. O cupă de vin acoperită cu un servetel lucrat de Carmen Sylva *din fir din părul Ei* cu perle donat Regelui Carol. *Camera mică de muzică* și *Camera de lucru* a Carmen Silvei care e toată în roșu și pânze celebre.

Camera de culcare în care a închis ochii pentru veche Regele Carol în patul de 2 persoane, de nuc sculptat cu alcovul f. întunecos. Are pânze celebre peste tot, 2 canapele dormenze, una roșie a Regelui și alta verde a Reginei pe cari Suveranii se odihneau fără să doarmă, după dejun când Carmen Sylva citea și Regele asculta. D'aci intrăm în *Buduarul Reginei* și *Toaleta Regelui, Camera p. dejunul mic* și *Camera adjutanților* etc. sau sala de raport unde Regele primea zilnic raportul la oră fixă.

Al II apartament este pt. prinți, suverani și șefii de stat streini.

a) *Salonul roșu* în stil Ludovic XV aici a locuit archiducele Frantz Ferdinand și alți prinți de coroană, streini.

b) *Apartamentul împăraților* în stil Maria Tereza, are salon de primire, cameră de lucru, iatac, toaletă, sală de bae și odă pentru servitorul personal. Motivele de pe covorul roșu sunt modelate în gips pe tavan, cu mobilier d'o bogăție neobișnuită catifele roșii, brodate cu fir de aur. Decorație și mobilierul alcovului au costat peste 100.000 lei aur căci Regele Carol — un mare senior, găsiă util pentru țară să primească fastuos, onorând c'o pompă deosebită pe toți mosafiri Săi, indiferent de calitatea lor!

c) *Grupul apartamentelor celorlalți mosafiri* în număr de 7 mici apartamente mobilate luxos în stil modern și numeroase picturi de preț.

Între aceste apartamente e de însemnat: al Prințesei de Wied în stil Bidermaier alb, numai pentru prințese; Bidermaier roșu în stil emple în lemn de mabon cu pereții îmbrăcați în mătase galbenă cu ape.

In etajul al II sunt 2 mari apartamente prințiare luxoase și câteva mai mici pentru Doamnele de onoare sau alți mosafiri streini. Fiecare au: iatac, salonaș, cameră de toaletă cu bae și bavabou. Aici e și un atelier de pictură al Reginei Elisabeta, de plin sculptat. Sus la mansarde locuște personalul de serviciu.

Tablourile risipite cu atâta profunzime în tot castelul, au fost cumpărate de Regele Carol de la consulul Bamberg care *avea o galerie celebră*, a marilor maestri din sec. XV—XVIII și *pe care în întregime a adus-o în castelul Peleş-grație cărui sentiment profund artistic avem noi norocul, apoi, să o admirăm ca o neprețuită comoară artistică dominată d'un suflet mare!*

Galeria castelului Peleş are 271 tablouri în ulei, 205 vechi pânze originale, 14 picturi moderne, 52 copii după tablouri celebre. Castelul e încălzit cu calorifere, 60 camere și 30 săli de bae pentru o încălzire generală în timpul iernii se consumă 20 stari în 24 ore, și luminat cu 2333 becuri electrice care varsă valuri de lumină în tot cuprinsul lui, așa că atunci când e întreg luminat, acest palat ca din povești strălucește magnific din depărtare printre crengile brazilor seculari, lăsând călătorului viziune neștearsă a măreței lui feerii.

Oricine îl poate vizita cu bileț de indentitate să se prezinte la biroul de arhitectură din spatele Corpului de gardă și în sohibul unei taxe de 20 lei, care se varsă la fondul operelor de benefacere ale M. S. Regina Maria, se putea pătrunde în castel cu însoțitor care îi va da toate explicațiile necesare.

Vizitarea acestui minunat locaș de artă desăvârșită, arată în afară de mulțumirea sufletească pe

care o produce vederea atâtor neprețuite comori — ce operă considerabilă poate îndeplini perseverența omească și continuitatea în gândire și acțiune. Și pentru aceasta construcția și terminarea castelului Peleş de către Regele nostru acel înțelept poate servi ca exemplu tineretului prea materialist din ziua de azi.

Sinaia, a plâns toată ziua în care Creatorul ei a fost dus pentru totdeauna din casa Lui.

Cerul eră acoperit, copacii însuși picurau de ploaie... când încet... pe un afet de tun îl coborau de pe munte. Steagul în 3 culori pe care-l onorase atâta și-l purtase pretutindeni învingător, îl înfășură sicriul și de-asupra stetea severă coroana de oțel pe care o câștigase glorios pe câmpul de luptă.

(A se citi o minuțioasă descriere în: Castelul Peleş de M. Haret)

Lucia V. Babescu.
Prof. Arad.

Convenire la 40 ani.

Absolvenții teologiei ort. rom. din Caransebeș la anul 1888 au părăsit băncile școlii cu dorul însă de a se revedea. Dragostea și armonia ce-și făcuse loc, încă dela început în sufletele tinerilor veniți la sf. teologie și de care nu s-au despărțit; — acele virtuți frumoase pentru slujitorii sf. altar, i-a determinat pe toți la absolvire a decide, ca la 25 ani să se revadă.

Anul fericit de convenire a fost 1913 în Caransebeș, unde după „Te Deumul” și parastasul celebrat în sf. biserică pentru profesorii și colegii răposați, — absolvenții teologiei de odinioară atunci preoți cu activitate pastorală de 25 ani, — cu grijele familiare și de păstorire brăzdate pe fețe, dar sănătoși și vioi și-au făcut reverința la profesorii lor iubiți, cu care ocazie atunci I. Pr. C. P. archimandrit Filaret Musta, azi Preasfințitul Ierarh de Verșeț, ca în tot decursul studiului, așa și cu acea ocazie prin cuvinte părintești i-a primit și în prezența cursurilor teologice i-a lăudat și prezentat ca modele de preoți cu viață morală, rămânând pe vecl întipărite pe lespedele inimilor lor caracterizarea: „*Priviți fețele acestor preoți, foști elevi ai mei, cât sunt de sănătoși și frumoși și să știți pentruce: fiindcă au fost morali și lucrători buni în parohiile lor.*”

După vizita făcută Pr. S. S. Păr. Dr. Miron Cristea fostul episcop; iar azi Patriarhul Românilor, preoții — bărbații cu un trecut pastoral de 25 ani, s-au despărțit între îmbrățișeri dulci cu hotărîrea în suflete, ca: după 15 ani de muncă preoțească să se revadă din nou.

Colegul iubit Aurel Iana a ales loc de convenire Băile Herculane locul de odinioară descoperit de Romani și lăsat azi și pentru totdeauna urmașilor lor, nouă Românilor uniți într-o țară mândră și frumoasă,

Convenirea colegială s-a făcut la cea mai veche baie și de origine romană, ca de aci, preoții veterani să luăm stimul de viață pentru biserică și neam luând spirit dela acest Fhônix și să-și înolască bătrânețele alor 40 ani de muncă ca ale vulturului tinerețe.

D-zeu bunul a privit cu ochiul său de Părinte asupra fiilor săi preoți, așa că după o activitate frumoasă și mănoasă de 40 ani din 14 absolvenți au mai rămas în viață 11, Ioan Alexandrescu preot în Breazova, Nicolae Brândău, preot în Surducul mic Traian Oprea prot. în Verșeț, Avram Ciocol, preot în Vucava, Georgie Iancovici, preot în Bega Mănăștur, Eftimie Lăpăduș, preot în Cănăran, Aurel Iana preot în Măldan, Ioan Nicorescu preot în Curtici, Ilie Ciorei preot în Broșteni, Dionisie Goanță, preot în Lăpușnic și Ioan Prișcu, preot în Brașov.

Pe 3 Septembrie a. c. s-a fixat ziua de convenire la care au răspuns cu prezența lor cei de sus și prot. Emeric din Belinț fostul profesor de teologie părintele Gerasim Sârbu cu excepția alor 3 colegi: Ilie Ciorei, Dionisie Goanță și Ioan Prișcu scuzați prin morb.

La orele 11 a. m. după ce iubilanții s-au fotografiat în corpore au intrat în sf. biserică, unde parohul local părintele Dimitrie Popovici a aranjat cele necesare pentru Te Deumul și parastas. Au oficiat Traian Oprea prot. asistat de preoții colegi Ioan Alexandrescu și Aurel Iana. Răspunsurile și cântările le-a susținut preotul Ioan Nicorescu, fost profesor de cânt și rituale la sf. teologie din Arad, secundat de colegii săi. La parastas s-au pomenit profesorii răposați: Dr. Iuliu Olariu, protosințel, dir. teol, Dr. Georgie Popovici, prot. în Lugoj, George Petrescu, Iosif Bălan și Ioan Pincu, prot. în Ciacova precum și colegii preoți Vichentie Golț Solomon Petrescu, Dimitrie Sandru și teologul Ioan Jurchița.

La slujbă a asistat public select din băi, din care au remarcat: Preoții Dimitrie Popovici, preotul locului; Georgie Tătucu, preot senator din Iablaița; Silvestru Georpescu preot profesor cu Dna din București prof. de teologie Dr. Ștefan Pop din Caransebeș, preotul militar Roșca cu doamna din Basarabia, Ioan Plavoșin, preot din Mehala, Ioan Popovici preot din Sănnicolaul mare, Alexandru Luchici cu doamna preot disponibil Liviu Biro, preot din Gruni, Adam Fiștea cu doamna, preot din Grebenaș etc.

Din sf. biserică preoții iubilanți dimpreună și public ales s-au retras în sala de lux, unde preotul local în termeni avântați, vorbind despre recunoștință și dragostea colegială a salutat pe preoții întruniți, la care alocuția a răspuns colegul prot. Traian Oprea din Verșeț. Dânsul făcând o privire asupra trecutului nostru de 40 ani a culminat frumos și cuminte în caracterizarea fiecărui profesor viu și răposat tot atâți luceferi, cari ni-au luminat sufletele și nobilitat inimile pentru de a putea răspunde cu demnitate la fru-

mosul nume de *părinte* pentru ridicarea bisericii și neamului românesc. A vorbit cu duloșie de soarta vițregă de care are parte în țară și pământ străin, neputând să guste fericirea de care e plin sufletul colegilor săi din țara românească. A adresat cuvinte calde, pline de dragoste și recunoștință protopopului Gerasim Sârbu, prof. nostru cu 40 ani mai înainte, care a știut să toarne duh de viață în noi pentru biserică și neam, de ale cărui povește practice predate cu atâta căldură și pricepere cari în viața noastră de preoți au fost tot atâtea faruri luminoase în marea vieții și ispitelor, cari în cursul celor 40 ani de muncă pastorală de multe ori cu atâta succes le-am utilizat. La această improvizație estinsă, frumoasă și cuminte a răspuns fostul prof. Gerasim Sârbu cu cunșcuta-1 vervă, carele deși înaintat în vârstă cu chip frumos de preot și dascăl iubit, a făcut o excursie dela începutul carierii sale până în ziua retragerii sale dela catedră. L-am ascultat cu toții pe acest Solon și nector al preoțimii și am constatat din nou întrânsul pe iubitul înfocat de neam și biserică pentru care a luptat și va lupta cât va trăi. Din nou am relevat întrânsul pe dascălul nostru, pe părintele teologilor, care cum a zis: a lăsat la Sibiu post bine salarizat numai ca să ajungă la catedră pentru un salariu neînsemnat.

Pentru acestea toate, învățăceii lui și publicul la-u răsplătit cu aplause multe și călduroase.

Profesorul de muzică Antoniu Sexuens care în curs de 40 ani a cultivat muzica românească, a cărui compoziții le cântă cu atâta drag corurile din Bănat, fiind călătorit a regretat în scris neparticiparea la serbare.

Colegul Iama a mulțumit colegilor pentru că i-au ascultat glasul de chemare, asigurându-l de dragostea colegială și pentru viitor.

După aceste clipe de elevație sufletească ne-am întrunit la o masă comună, unde ni-au urmat mulți prietini și aleși stimători. Protopopul Oprea a toastat pentru episcopul Pr. S. S. P. Dr. Traian Badescu.

La cina cea de 40 ani luată împreună cu atâta dragoste colegială și satisfacție sufletească și mulțumită lui D-zeu, că am putut ajunge 40 ani de viață pastorală, raportorul, despre decursul acestei conveniri, prin o vorbire a rugat pe bunul D-zeu ca să ne dea putere și sănătate să putem ajunge încă un deceniu de muncă și viață pastorală propuindu-ne *nădejde* și *credință* cu cari virtuți mergând înainte să schimbăm inscripția tablelor de pe stâlpii dela Gibraltar ai lui Ludovic al XIV din „*Non plus ultra*” în „*Plus ultra*” adecă până la 50 ani de iubileu și viață pastorală și aceasta pentru că strămoșul August Cesarul ne-a învățat să ne rugăm și să strigăm cu *credință* și *nădejde* în viitor: „*Cezaris sumus*”, la care noi răspundem cu: „*Noi suntem și rămânem preoții lui Hristos!*”

Băile Herculane, 4, Septemvrie 1928.

Ioan Nicorescu preot ort. rom-s

INFORMAȚIUNI.

Birourile societății „Cultul Eroilor” Arad au fost mutate din Palatul Primăriei, la Comenduirea Pieții Arad, strada Vicențiu Babeș unde va funcționa pe viitor, fiind la dispoziția publicului între oarele 8—12 și 15—17.

Protopopi noi. Vener. Consistor al eparhiei Aradului în ședința sa plenară ținută în 3 Oct. a. c. a numit protopopi pe următorii indivizi: pentru protopopiatul Birchiș pe părintele Traian Cibian din Birchiș, pentru protopopiatul Gurahonț, pe părintele Constantin Lazar din Saturău și pentru protopopiatul Balinț pe părintele Ioan Trifu din Lencușești Felicităm pe noii protopopi și dorim să corăspundă chemării grele și nobile la cari sunt chemați.

Consistor plenar. Miercuri în 3 Octomvrie a. c. Consistorul nostru a ținut ședință plenară sub prezidiul P. S. Sale Domnului Episcop eparhial Dr. Grigorie Gh. Comșa. Consistorul a confirmat pe noii aleși protopopi la Birchiș, Balinț, și Gurahonț a decis să se publice concurse pentru ocuparea posturilor de protopopi la Ineu și Balinț. S'au mai luat și alte decizuni de interes bisericesc.

Impăcarea cu Ungurii e pe cale să se facă — dacă se va putea — în pricina optanților, (adecă în felul în care s'a făcut la noi împărțirea la țărani a pământului grofilor și boierilor unguri). S'au plâns și la Liga Națiunilor, care a trimis pe Unguri să se împace cu noi prin bunu învoială.

Un vârtej groaznic a bătuit în America, și anume în provincia Torida, pricinuind pagube do vre-o sută de milioane de dolari (peste un miliard și jumătate de lei). Sunt aproape de un milion de oameni rămași fără adăpost și cu gospodăriile nimicite.

Prințul englez Gheorghe, fiul cel mai tânăr al regelui Angliei, a fost pedepsit cu 30 zile închisoare, fiindcă prea și-a făcut de cap petrecând cu fetele dintr'un oraș american (Los Anpelos).

Înțelegerea de bună pace s'a iscălit acum între Grecia și Italia.

Ape mari sa'u revărsat în China, asupra satelor și câmpurilor, omorând sute de oameni înecând corăbii.

Sovietele încearcă să facă împrumuturi de bani în străinătate și făgăduesc tot ce e în lună și în soare, numai să poată amăgi pe bancheri să le dea bani cu împrumut. Dar și banul e sătul de fericirea bolșevică și nu cam vrea să între în Rusia.

Furnici înaripate în formă de ploale au căzut într-o comună din Franța, înfricoșind populația.

Ungaria cumpără porumb scutind pe comercianți de plata vămii. Se zice că porumbul le trebuie pentru îngrășatul porcilor și vitelor, cari vor fi vândute în trăinătate cu prețuri bune.

A sosit din Germania mult material sanitar și leacuri, cari se vor împărți pe la spitalele din țară.

Toată funcționarea poștală din Anglia a hotărât, într-o adunare ce au avut-o de curând, să nu ție nici o legătură comunistii ruși și să nu le dea nici un fel de ajutor.

Ucraina încearcă să se apere de apucăturile bolșevice. S'au ținut adunări publice în care norodul a hotărât să boicoteze Moscova și celelalte orașe rusești, cari se hrănesc cu bucatele luate aproape pe deageaba dela țărani Ucraineni. Au fost închiși din aceasta cauză, mulți oameni cuminți ucraineni, iar ofițerii ucraini din armata roșie sunt învinuiți că țin legături cu cei de acasă, cari sunt în contra bolșevicilor. Dela o vreme nu mai e liniște în Rusia roșie.

Din Rusia bolșevicilor vin vești de tot rele. Gazetele din străinătate sunt pline de nenorocirile mari, cari lovesc poporul. Anul acesta din pricina secetei nu se găsește de mâncare. Muncitorilor li s'a scăzut plata, care se micesțe pe zi ce merge, așa că muncitorul abla poate să-și ducă viața de pe o zi pe alta. Azi sunt în Rusia aproape un milion și jumătate de muncitori de fabrici, cari nu găsesc de lucru. Pe lângă aceștia mai sunt alții, în număr de vre-n milion, cari n'u de lucru, dar nu sunt înscrși în registrele oficiale.

No. 4973 | 928.

Comunicat.

Onor. Minister al Cultelor și Artelor cu Nr. 33. 349 din 5 Sept. a. c. Ni-a înaintat în copie adresa Nr. 35668 din a. c. a Direcțiunei Generală a C. F. R., prin care se comunică că o parte din funcționarii de setat își vizează singuri carnetele de identitate ce posedă pentru a beneficia de reducere pe C. F. R.

Cum asemenea procedură este ilegală, asemenea carnete trebuind a fi vizate de autoritatea imediat superioară, orice funcționar găsit călătorind pe C. F. R. cu reducere în baza carnetului vizat de el însuși, pe lângă că va fi supus la plata amenzilor tarifale, dar l-se va confisca și carnetul.

Ceace aducem la cunoștință Cucernicilor Preoți Prea Cucernicilor protopopi, spre știre și conformare, Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 27 Septembrie 1928.

Consiliul eparhial ortodox român Arad.

No. 486 | 928:

Comunicat

Onor. Minister al Cultelor și Artelor cu Nr. 37.076 din 1 Septembrie a. c. ne-a înaintat în copie adresu Onor. Minister de Interne Nr. 13277 | 1928 și

raportul Nr. 1756 | 1928 al Legațiunii noastre din Belgrad, referitor la recomandăția eliberată d-lui Veljko Petrovici, în urma intervențiunii autorităților jugoslave pentru studiul iconografiei în Banatul nostru, rugându-ne să se atragă atențiunea autorităților bisericești din județele respective asupra adevăratului caracter al acestei misiuni a d-lui V. Petrovicu în această regiune, respectiv să i-se dea tot concursul în vederea împlinirii misiunii Științifice încredințate d-sale de Academia de Științe din Belgrad.

Ceace comunicăm Cucernicilor Preoți spre știre și conformare.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

No. 5113 | 1928.

Comunicat.

Aducem la cunoștința Cucernicilor Preoți că la Librăria noastră diecezană se poate procura broșura: „Legea pentru regimul general al cultelor“ cu 10 (zece) lei și broșura: „Instrucțiuni pentru aplicarea Art. 45. 47. 48. 49. și 50 din Legea pentru regimul general al cultelor, promulgată prin înaltul decret regal Nr. 1093 din 1928 și publicată în „Monitorul oficial“ Nr. 89 din 22 Aprilie 1928 a cărei preț este tot 10 (zece) lei. Deci în total 20 lei.

În conformitate cu ordinul Nr. 4465 | 928 îndatorăm pe fiecare preot ca imediat să procure ambele broșuri, de cari nici un preot nu se poate lipsii în activitatea sa pastorală.

Arad, 26 Septembrie 1928.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

CONCURSE

Pentru îndeplinirea parohiei vacante Dieci se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesiunea parohială 40 jughere.
2. Casa parohială și 2 intravilane
3. Stolele legale.
4. Birul legal luat în concurs din oficiu
5. Intregirea Salarului dela Stat, pentru care parohia nu ia răspundere.

Parohia e de clasa I-a, în lipsa recurenților de cl. I. sunt admiși și recurenți de clasa a II-a.

Alesul va predica regulat, va catehisa la școlile primare din loc, și va suporta dările după beneficiul Său.

Recursele ajustate cu documentele prescrise, adresate V. Consiliului parohial din Dieci, se vor trimite Oficiului Protopopesic în Gurahonț în termenul con-

cursual. Reflectanții pe lângă stricta observare a § 33 din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică pentru a-și arăta dexteritatea în oratorie și rituale. Cei din alte dieceze vor produce act dela Prea Sf. Episcopul nostru diecezan.

Consiliul Parohial.

In conțelegere cu Const. Lazar adm. ppsc.

—□—

1—3

In temeiul rezoluțiunii Ven. Consiliu Eparhial Nr. 4337 | 928 prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul Biserica și Școala, îndeplinirea parohiei din nou înființate din comuna Munar.

Venitele parohiei sunt:

1. Sesiunea parohială constatătoare din 32 jug. cad. pământ arător.
2. Stolele legale.
3. Birul preoțesc și anume pentru 1 loc întreg de casă 15 litre grâu, pentru 1/2 loc de casă 7 1/2 litre grâu, iar de jug. 2 litre de grâu.
4. Întregirea dela stat, pe care însă parohia nu o garantează.

5. Locuințele în natură.

6. Parohia este de cl. II (doua)

Alesul va catehiza elevii școlii primare, va predica regulat în sfânta biserică și va suporta toate dările după venitul parohial. Recurenții să-și înainteze cererile de recurs adresate consiliului parohial ort. rom. din Munar și înstituite cu documentele de cvalificațiune și dovezile de serviciu, Oficiului protopopesc ort. român B. Comloș, iar dâșii să se prezinte cu observarea dispozițiunilor §-lui 33 a Regulamentului pentru parohii în sfânta biserică din Munar spre a se face cunoscuți credincioșilor.

Recurenții din alte Eparhii vor produce învoirea Prea Sfinției Sale D-lui Episcop Diecezan de a putea recurge la acesta parohie.

Munar din ședința Consiliului parohial dela 2 Septemvrie 1928.

(ss) *Leon Blaga*
președintele

(ss) *Savu Ionescu*
notar

In înțelegere cu: (ss) *Dr. Ștefan Cloroian* pp. ort. rom.

—□—

2—3

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cls III. Ohaba-Lungă din tractul Balințului, să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul Biserica și Școala. Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Usufructul sesiunii parohiale de 32 lughere.
2. Intravilan de 1/2 jugăr.
3. Stolele legale.

4. Întregirea dela stat. Reflectanții la acest post au să-și înainteze petițiile concursuale, instruite amăsurat regulamentelor în vigoare, Consiliului parohial din Ohaba-Lungă, pe calea oficiului protopopesc al Balințului din Leucuseșt și sunt poștiți a se prezenta în termenul concursual, într-o Duminică s'au sărbătoare în sfta biserică din Ohaba-Lungă spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipi: și oratorie. Alesul are să supoarte toate sarcinile publice după beneficiile din parohie.

Casă parohială nu este alesul are singur să se îngrijească de locuință. Dorința consiliului parohial este ca reflectantul să fie și învățător, și ca atare ar avea locuință la școală. Întrucât reflectanții sunt din altă dieceză trebuie să arate învoirea P. S. D. Episcop diecezan. D. c. m. s. Nicolae Burdea m. p. preș. cons. paroh. Petru Benescu m. p. not. cons. paroh.

In înțelegerea cu: *Ioan Trifu* adm. protopopesc.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea postului de capelan temporal, cu drept de succedune, pe lângă parohul Nicolae Raichci din *Iancahid* (Iancovmost, Reg. S. H. S.) se publică din nou concurs cu termen de 45 zile dela prima apariție în organul oficios „Biserica și Școala“

Venitele împreunate cu acest post sunt:

- 1). Jumătate din sesiunea parohială constatătoare din 32 jugh. cad.
- 2). Jumătate din birul parohial.
- 3). Jumătate din stolele legale.
- 4). Jumătate din dotațiunea parohului dela stat. Parohia este de cl. I, dar se admit și reflectanți cu cvalificațiune de cl. II.

Alesul va predica regulat în sf. biserică va catehiza fără renumerație specială și va plăti toate impozitele după beneficiul său.

Recursele ajustate cu documentele prescise se vor adresa consiliului parohial din Iancahid și se vor trimite oficiului parohial din Sarcă (Jugoslavia) în termen concursual. Reflectanții pe lângă observarea dispozițiilor din § 33 a Reg. pentru parohii se vor prezenta în sf. biserică din Iancahid pentru a-și arăta dexteritatea în oratorie și cele rituale. Cei din altă dieceză vor produce act despre concesiunea Prea Sf. Sale Dlui Episcop diecezen, că pot recurge.

Consiliul parohial.

In înțelegere cu: adm. tractual *Gherasim Andru*

□

1—3

Redactor responsabil: **SIMION STANA.**

Cenzurat: Prefectura Județului.